

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА БЕЗПЕКА В
ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА БЕЗПЕКА В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво і торгівля за освітньо-професійною програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробник: Шостак Л.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант ОПП
Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність

Світлана БОРТНІК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол №1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво та торгівля Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Перший (Бакалавр)	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 4
		Семестр 8-ий
		Лекції 34 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 34 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 44 год.
		Консультації 8 год.
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача (-ів)

ПІБ – Шостак Людмила Василівна
 Науковий ступінь – кандидат економічних наук
 Вчене звання – доцент
 Посада – доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
 Контактна інформація:
 Телефон: 050-378-48-82
 Електронна пошта: shostak.lyudmyla@vnu.edu.ua
 Розклад занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус освітнього компонента «Транскордонне співробітництво та безпека в підприємницькій діяльності» є складовою частиною нормативно-методичного забезпечення навчального процесу для підготовки бакалаврів за освітньою програмою 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою викладання освітнього компонента «Транскордонне співробітництво та безпека в підприємницькій діяльності» є формування у здобувачів освіти загального уявлення про сутність та особливості транскордонного співробітництва у контексті забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

Завданнями освітнього компонента є: вивчення теоретичних засад та практичного досвіду у сфері забезпечення безпеки підприємницької діяльності підприємства в умовах транскордонного співробітництва.

3. Методи навчання: інтерактивні методи (інтерактивна лекція з використанням вербальних та ілюстративно-демонстраційних методів: розповідь, пояснення, презентація, демонстрація, запитання-відповідь), практичні методи (практичні роботи, творчі роботи, тестування, кейси, ділові ігри).

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності

ЗК-2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності

СК-9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні результати навчання

ПРН-8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН-19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

IV. Структура освітнього компонента

Схема курсу денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи транскордонного співробітництва						
Тема 1. Поняття, предмет, суб'єкти, методи та загальна характеристика транскордонного співробітництва.	7	2	2	2	1	О, Т, П, Р, / 3 бали
Тема 2. Зарубіжний досвід розвитку транскордонних та прикордонних територій.	6	2	2	2	-	О, Т, П, Р, ДС, РМГ / 3 бали
Тема 3. Історія становлення та сучасний стан транскордонного співробітництва в Україні.	7	2	2	2	1	О,Т, ДС, РМГ / 3 бали
Тема 4. Транскордонні кластери	6	2	2	2	-	О, Т, П, ДС, РМГ / 3 бали
Разом за модулем 1	26	8	8	8	2	12
Змістовий модуль 2. Основи професійної діяльності фахівця з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності						
Тема 5. Сутність безпеки бізнесу	8	2	2	3	1	О, Т, П, Р, ДС, РМГ / 3 бали
Тема 6. Загрози безпеки діяльності підприємницьких структур	7	2	2	3	-	О, Т, ДС, РМГ / 3 бали
Тема 7. Ризик як елемент безпеки бізнесу	9	2	2	4	1	О, Т, П, Р, РЗ, ДС / 3 бали
Тема 8. Бізнес та корупція в системі безпеки діяльності	9	3	3	3	-	О, Т, РМГ / 3 бали
Тема 9. Механізм забезпечення та основні підходи і методи до оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки підприємницької діяльності	16	4	4	7	1	О, Т, РЗ, ДС, РМГ / 4 бали
Тема 10. Інтелектуальна та кадрова безпека бізнесу	11	3	3	4	1	О, Т, РЗ, РМГ / 3 бали
Тема 11. Інформаційна безпека в підприємницькій діяльності	10	3	3	4	-	О, Т, РЗ, РМГ
Тема 12. Політико-правова, ринкова, силова та екологічна безпека бізнесу	11	3	3	4	1	О, Т, РЗ / 3 бали
Тема 13. Недобросовісна конкуренція та промислове шпигунство	13	4	4	4	1	О, Т, РМГ / 3 бали
Разом за модулем 2	94	26	26	36	6	28
Види підсумкових робіт						Бал

Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Всього годин:	120	34	34	44	8	100

Методи контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О – опитування тощо.*

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу освітнього компонента є самостійна робота здобувачів з вітчизняною та зарубіжною літературою з підприємництва, торгівлі, корпоративними стандартами та кодексами підприємницької діяльності, нормативно-правовою базою ВНУ імені Лесі Українки.

У процесі навчання здобувачі освіти отримують необхідні знання під час проведення лекційних та практичних занять. Певна частина матеріалу має бути засвоєна здобувачами в процесі самостійної роботи, підготовки до практичних занять та виконання контрольних завдань.

Орієнтовна тематика самостійного завдання для підготовки презентацій та доповідей:

1. Поняття і сутність транскордонного співробітництва (ТС).
2. Визначення терміну ТС.
3. Роль транспорту в забезпеченні безпеки.
4. Предмет ТС.
5. Типи ризиків і способи їх оцінки з позиції безпеки.
6. Основні завдання ТС.
7. Транскордонне співробітництво як важливий чинник підвищення регіональної конкурентоспроможності.
8. Методи досліджень процесів транскордонного співробітництва.
9. Складові економічної безпеки на підприємстві, показники і способи забезпечення:
10. Історичні, економічні, соціальні та інші передумови виникнення ТС.
11. Етапи розвитку ТС в Європі та Україні.
12. Розширення ЄС. Основні завдання ЄС у галузі ТС.
13. Банкрутство підприємства та його вплив на безпеку.
14. Процеси глобалізації та мобільність населення.
15. Характеристика українських прикордонних регіонів.
16. Проблеми забезпечення безпеки на залізничному транспорті.
17. Особливості актуальності ТКС в Україні.
18. Характеристика міжнародних організацій, які займаються питаннями ТС.
19. Основні завдання державної політики при забезпеченні безпеки України.
20. Діяльність Ради Європи, її статутних та робочих органів з питань розвитку ТС.
21. Економічна безпека при бізнес-плануванні.
22. Політика ЄС у галузі ТС. Органи ЄС, які займаються питаннями ТС.
23. Документи ООН у галузі ТС та сталого розвитку.
24. Вплив криміналізації економіки на безпеку особистості, суспільства і держави.
25. Система управління ТС.
26. Основні проблеми кадрового забезпечення розвитку транскордонного співробітництва (ТС) та шляхи їх розв'язання.
27. Загрози безпеки світового співтовариства і їх наслідки.
28. Транскордонне співробітництво – форма новітніх відносин Сходу та Заходу.
29. Фінансово-економічні та матеріальні ресурси для розвитку транскордонного співробітництва.

30. Кластери як нові форми співробітництва суб'єктів транскордонного співробітництва.
31. Способи захисту національних інтересів на зовнішніх і внутрішніх ринках.
32. Економіка в умовах погіршення екологічної ситуації.
33. Нові організаційні форми транскордонного співробітництва – ЄУТС, ОЕС
34. Транскордонне партнерство.
35. Основні заходи та механізми забезпечення економічної держави.
36. Основні складові національної безпеки
37. Індикатори внутрішніх та зовнішніх загроз економічній безпеці
38. Об'єкти економічної безпеки України
39. Сучасні тенденції інвестиційних процесів в Україні з позиції економічної безпеки.
40. Іноземні інвестиції як зовнішній фактор впливу на інвестиційну безпеку.
41. Перспективи розвитку грошово-кредитної політики України з позиції критеріїв економічної безпеки
42. Сутність, завдання, основні напрями, пріоритети державної соціальної політики в стратегії економічної безпеки
43. Міжнародні аспекти забезпечення економічної безпеки.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://bit.ly/3H3YMOС>).

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни: 4 бали до оцінки за залік за Сертифікат курсу «Word та Excel: інструменти і лайфхаки» - https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:DNU+PRIN-101+2017_T1/about

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Процес вивчення освітнього компонента здійснюється за умов дотримання здобувачами освіти та викладачем Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.10.2020 р. <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Здобувача повинен системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку

здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт: опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; - підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів; – перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів; – подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі усного семестрового екзамену згідно затвердженого розкладу.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компоненту (за 100-бальною шкалою) визначається двома способами як сума складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за модульні контрольні роботи або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за іспит.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Гавловська Н. І. Економічна безпека зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств: оцінювання, моделювання, механізм забезпечення : монографія. Хмельницький: ФОП Мельник А. А., 2016. 480 с.
2. Данілова, Е. І. Концепція системного підходу до управління економічною безпекою підприємства: монографія. Європейська наукова платформа, 2020. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/monograph/article/view/danilova.kontseptsia2020/1859>.
3. Економічна безпека підприємства в умовах рейдерських загроз: колективна монографія: О. А.Бурбело, С. К. Рамазанова, О. М. Заєць, Т. С. Гудіма, О. М. Кузьменко. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. 285 с.
4. Економічна безпека підприємництва в Україні : монографія / Г. В.Ситник, Г. В. Блакита, Н. М. Гуляєва та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 284 с.
5. Івченко Є. А. Трансформації системи економічної безпеки підприємства: монографія. Сєверодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. 420 с.
6. Ілляшенко О. В. Механізми системи економічної безпеки підприємства: монографія. Харків : Мачулін, 2016. 504 с.
7. Комплексне забезпечення економічної безпеки підприємств: монографія / С.М. Лаптев, В.Г. Алькема, В.С. Сідак, М.І. Копитко; за ред. Копитко М.І. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 508 с.
8. Мельник С.І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.
9. П'ятницька Г. Т., Федулова І. В. Фінансова безпека країни та підприємства: визначення, взаємозв'язок і ризику забезпечення. Ефективна економіка. 2020. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>
10. Розвиток бізнес-середовища в Україні: окремі аспекти правового забезпечення: монографія / за ред. О. О. Дмитрик, К. О. Токаревої. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2019. 203 с.
11. Смірнов О.Г. Правова охорона комерційної таємниці та ноу-хау: деякі проблемні аспекти. Юридичний вісник. 2022. № 3 (64). С. 138–145.
13. Тульчинська С. О., Солосіч О. С. Теоретичні та прикладні аспекти організації рейдерської діяльності як ключова загроза забезпеченню силової складової економічної безпеки підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8392>

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>
5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/>